

Nacrt

Prijedlog Zakona o potvrđivanju Budimpeštanske konvencije o ugovoru o prijevozu roba unutarnjim plovnim putovima (CMNI), s konačnim prijedlogom Zakona

I. USTAVNA OSNOVA

Ustavna osnova za potvrđivanje Budimpeštanske konvencije o ugovoru o prijevozu roba unutarnjim plovnim putovima (CMNI) sadržana je u članku 139. stavak 1. Ustava Republike Hrvatske («Narodne novine» broj 41/01-pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE DONOŠENJEM ZAKONA ŽELI POSTIĆI

Pravila o sklapanju i izvršavanju ugovora o prijevozu roba na unutarnjim plovnim putovima u Europi regulirana su pretežito nacionalnim zakonodavstvima koja se različito odnose prema toj problematici, a posebice su uočljive razlike između propisa u rajnskim i podunavskim zemljama.

Odbor koji je zajednički ustanovljen od strane Središnje komisije za plovidbu Rajnom, Dunavske komisije i Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (ECE/UN) i u čijem su radu sudjelovali predstavnici Republike Hrvatske, sačinio je nacrt Konvencije u želji da olakša razvitak međunarodnog prometa i započne proces ujednačavanja propisa na unutarnjim vodama Europe.

Primjena Konvencije omogućiti će lakše i jednostavnije sklapanje i izvršavanje ugovora o prijevozu u unutarnjoj plovidbi i usmjeravanje roba na prijevoz unutarnjim vodnim putovima koji, u odnosu na ostale grane kopnenog prometa, ima gospodarske i ekološke prednosti.

Isto tako ova Konvencija u rješavanju pitanja prijevoznih dokumenata, odgovornosti za štete, vremena prispjeća roba i preuzimanja roba uvažava posebnosti unutarnje plovidbe u odnosu na pomorsku plovidbu čiji su propisi dosad korišteni i primjenjivani prilikom rješavanja navedenih pitanja.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE PREDLAŽU UREDITI ZAKONOM

Ovim Zakonom potvrđuje se Budimpeštanska konvencija o ugovoru o prijevozu roba unutarnjim plovnim putovima kako bi njezine odredbe u smislu članka 140. Ustava Republike Hrvatske postale dio unutarnjeg pravnog poretka.

Ovim Zakonom uređuju se pitanja sklapanja ugovora o prijevozu, prava i obveza ugovornih stranaka, prijevoznih dokumenata, prava na raspolaganje teretima, odgovornosti i visine odštete za štete na teretima te predaje roba i roka reklamacije.

Konvencija, koja je sastavni dio Zakona, strukturno je podijeljena po tematskim cjelinama na deset poglavlja i to: opće odredbe, prava i obveze ugovornih stranaka, prijevozne isprave, pravo raspolaganja teretom, odgovornost prijevoznika, rok reklamacije, granice ugovorne slobode, dodatne odredbe, područje primjene i završne odredbe.

Općim odredbama (čl. 1. do 2.) određuje se značenje pojedinih pojmova i područje primjene.

U poglavlju **prava i obveze ugovornih stranaka (čl. 3. do čl. 10.)** rješavaju se pitanja preuzimanja, prijevoza i isporuke roba, zamjenskog prijevoznika, roka isporuke, obveza naručitelja, načina ugovaranja prijevoza opasnih stvari i zagađivača okoliša, odgovornosti naručitelja, odustajanja od ugovora i isporuke roba.

U poglavlju **prijevozne isprave (čl. 11. do čl. 13.)** određuje se vrsta i sadržaj istih, upis pridržajnih prava i značaj i postupanje s teretnicom.

U poglavlju **pravo raspolaganja teretom (čl. 14. do 15.)** određuju se nosioci prava raspolaganja i uvjeti za iskorištavanje prava na raspolaganje.

Poglavlje **odgovornost prijevoznika (čl. 16. do čl. 22.)** rješava pitanja odgovornosti za štete, odgovornosti za postupke svojih službenika, posebnih izuzeća od odgovornosti, visine odštete, ograničenja odgovornosti, gubitka prava ograničenja odgovornosti i područja primjene izuzeća i ograničenja odgovornosti.

U poglavlju **rok reklamacije (čl. 23. do čl. 24.)** određuje se način i rok za prijavu štete kao i rok zastare.

U poglavlju **granice ugovorne slobode (čl. 25.)** obrađuje se ništavnost pojedinih klauzula u ugovoru.

U poglavlju **dodatne odredbe (čl. 26. do čl. 29.)** rješavaju se pitanja zajedničke havarije, primjene drugih konvencija, određivanje obračunskih jedinica za odštete i odredbi nacionalnih zakonodavstava.

U poglavlju **područje primjene (čl. 30. do čl. 32.)** uređuje se pravo pojedine države da ograniči ili proširi područje primjene Konvencije na pojedine dijelove svoga teritorija.

U poglavlju **završne odredbe (čl. 33. do čl. 39.)** određuje se način potpisa, ratifikacije i pristupa, stupanje na snagu, otkazivanje, način revizije i izmjene Konvencije i obračunskih jedinica kao i depozitar Konvencije.

IV. OCJENA SREDSTAVA ZA PROVEDBU AKTA

Za provođenje ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu.

V. PROSUDBA O POTREBI DONOŠENJA NOVIH ILI IZMJENI POSTOJEĆIH PROPISA

U cilju usuglašavanja hrvatskog zakonodavstva s Konvencijom potrebno je izvršiti manje dopune Zakona o plovidbi unutarnjim vodama («Narodne novine», broj 19/98).

VI. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovog Zakona po hitnom postupku nalazi se u članku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora («Narodne novine», broj 6/02-pročišćeni tekst, broj 41/02) i to u drugim osobito opravdanim državnim razlozima koji se sastoje u interesu Republike Hrvatske za što skorijim stupanjem na snagu Konvencije kako bi se ujednačili propisi koji se odnose na ugovore o prijevozu u unutarnjoj plovidbi na većini europskih plovnih puteva čime bi se omogućilo lakše i jednostavnije sklapanje i izvršavanje ugovora o prijevozu u unutarnjoj plovidbi i usmjeravanje roba na prijevoz unutarnjim vodnim putovima koji, u odnosu na ostale grane kopnenog prometa, ima gospodarske i ekološke prednosti.

S obzirom na prirodu postupka potvrđivanja međunarodnih ugovora, kojim država i formalno izražava spremnost da bude vezana već potpisanim međunarodnim ugovorom, kao i načinjenicu da se u ovoj fazi postupka, posebice s obzirom da se radi o potpisanom mnogostranom ugovoru, ne mogu vršiti izmjene i dopune međunarodnog ugovora, predlaže se ovaj prijedlog Zakona raspraviti i prihvatiti po hitnom postupku, objedinjavajući prvo i drugo čitanje.

VII. KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU BUDIMPEŠTANSKE KONVENCIJE O UGOVORU O PRIJEVOZU ROBA UNUTARNJIM PLOVNIM PUTOVIMA (CMNI)

Na temelju članka 16. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora («Narodne novine» broj 28/96), a polazeći od članka 139. Ustava Republike Hrvatske, predlaže se pokretanja postupka za donošenje Zakona o potvrđivanju Budimpeštanske konvencije o ugovoru o prijevozu roba unutarnjim plovnim putovima (CMNI) po hitnom postupku.

Nacrt Konačnog prijedloga Zakona o potvrđivanju Budimpeštanske konvencije o ugovoru o prijevozu roba unutarnjim plovnim putovima (CMNI) od 22. lipnja 2001. glasi:

**ZAKON O POTVRĐIVANJU BUDIMPEŠTANSKE KONVENCIJE O
UGOVORU O PRIJEVOZU ROBA UNUTARNJIM PLOVNIM PUTOVIMA
(CMNI)**

Članak 1.

Potvrđuje se Budimpeštanska konvencija o ugovoru o prijevozu roba unutarnjim plovnim putovima (CMNI) sastavljena u Budimpešti 22. lipnja 2001. u izvorniku na njemačkom, engleskom, francuskom, nizozemskom i ruskom jeziku, a koju je Republika Hrvatska potpisala u Budimpešti 22. lipnja 2001.

Članak 2.

Tekst Konvencije iz članka 1. ovog Zakona u izvorniku na francuskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik glasi:

**BUDIMPEŠTANSKA KONVENCIJA O UGOVORU O PRIJEVOZU ROBA
UNUTARNJIM PLOVNIM PUTOVIMA (CMNI)**

Države stranke ove Konvencije,

razmatrajući preporuke završnog akta s Konferencije o sigurnosti i suradnji u Europi od 1. kolovoza 1975. godine za ujednačavanje pravnih režima u interesu razvoja prijevoza državama članicama Centralne komisije za Rajnsku plovidbu i Dunavske komisije u suradnji s Ekonomskom komisijom Ujedinjenih naroda za Europu,

svjesne potrebe i koristi utvrđivanja ujednačenih propisa u predmetu ugovora o prijevozu roba unutarnjim plovnim putovima,

odlučile su sklopiti Konvenciju u tom smislu i posljedično su dogovorile sljedeće:

**GLAVA I.
OPĆE ODREDBE**

**Članak 1.
Definicije**

U smislu ove Konvencije:

1. "ugovor o prijevozu" označava svaki ugovor, bez obzira na njegov naziv, kojim se prijevoznik obvezuje uz naplatu vozarine, prevoziti robu unutarnjim plovnim putovima.

2. "prijevoznik" predstavlja svaku osobu sa kojom ili u ime koje je neki ugovor o prijevozu zaključen sa naručiteljem,
3. "zamjenski prijevoznik" predstavlja svaku osobu, osim službenika ili zastupnika prijevoznika, kojoj je izvršenje cijelog prijevoza ili dijela toga prijevoza povjerio prijevoznik,
4. "naručitelj" predstavlja svaku osobu sa kojom ili u ime koje ili za račun koje je neki ugovor o prijevozu zaključen s nekim prijevoznikom,
5. "primalac" predstavlja osobu ovlaštenu preuzeti isporuku roba,
6. "prijevozna isprava" označava ispravu koja služi kao dokaz ugovora o prijevozu i dokazuje preuzimanje roba ili utovar roba na brod od strane prijevoznika, utvrđen u obliku teretnice ili tovarnog lista ili svake druge isprave uobičajene u trgovini.
7. "roba" ne obuhvaća tegljene brodove, potiskivane brodove, prtljagu i vozila putnika. Kada je roba smještena u kontejner, na paletu ili sličnu prijevoznu opremu ili kada je ambalažirana, izraz "roba" podrazumijeva također navedenu prijevoznu opremu ili navedenu ambalažu ukoliko ih je dostavio naručitelj,
8. izraz "pisanim putem", osim ako ugovorne stranke ne dogovore drugačije, podrazumijeva situaciju u kojoj se informacija odašilje elektroničkim putem, vizualnim ili bilo kojim drugim sličnim načinom, ovdje uključujući ali ne isključivo, brzopis, telefaks, teleks, elektroničku poštu ili elektroničku razmjenu podataka (EDI), pod uvjetom da je informacija dostupna da kasnije može služiti kao referenca,
9. zakon neke države koji se primjenjuje sukladno ovoj Konvenciji označava pravne propise na snazi u navedenoj državi isključujući propise međunarodnog privatnog prava.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova Konvencija se primjenjuje na svaki ugovor o prijevozu prema kojemu su utovarna luka ili mjesto preuzimanja roba i istovarna luka ili mjesto isporuke smješteni u dvije različite države od kojih makar jedna je ugovorna stranka ove Konvencije. Ako ugovor predviđa jedan izbor od više istovarnih luka ili mjesta isporuke, stvarno odabrana istovarna luka ili mjesto isporuke biti će određujuće.
2. Ako predmet ugovora o prijevozu čini prijevoz roba bez pretovara koji se obavlja istovremeno i na unutarnjim plovnim putovima i na vodama koje podliježu pomorskoj regulativi, ova se Konvencija također primjenjuje na taj ugovor u uvjetima navedenima u stavku 1, osim:

- a) ako je sastavljena pomorska teretnica sukladno primjenjivom pomorskom pravu, ili
 - b) ako je prijedeni put vodama koje podliježu pomorskoj regulativi duži.
3. Ova Konvencija se primjenjuje bez obzira na državnu pripadnost broda, mjesto upisa, luku pripadnosti ili pripadnost broda pomorskoj ili unutarnjoj plovidbi i bez obzira na državljanstvo, boravište, sjedište ili prebivalište prijevoznika, naručitelja ili primaoca.

GLAVA II. PRAVA I OBVEZE DRŽAVA UGOVORNICA

Članak 3. Preuzimanje, prijevoz i isporuka roba

1. Prijevoznik mora prevesti robu na određeno mjesto u zadanom roku i isporučiti ju primatelju u stanju u kojem mu je povjerena.
2. Ako se drugačije ne odredi preuzimanje i isporuka robe obavlja se na brodu.
3. Prijevoznik odlučuje koji će brod upotrebiti za prijevoz i obvezan je, prije polaska i na samom polasku, uložiti dužnu pažnju kako bi se uvjerio da brod može prevesti utovarenu robu, da se nalazi u stanju plovnosti, da su broj posade i oprema sukladni važećim propisima, te da posjeduje državna i međunarodna ovlaštenja potrebna za prijevoz dotične robe.
4. Ako je ugovoreno da se prijevoz obavi s jednim određenim brodom ili jednim određenim tipom broda, prijevoznik ne smije robu niti utovariti niti pretovariti na drugi brod niti na drugi tip broda, niti u cijelosti niti djelomično, bez suglasnosti naručitelja:
 - a) osim ako nastanu okolnosti koje se nisu mogle predvidjeti u trenutku zaključivanja ugovora, posebno zbog niskog vodostaja, sudara ili drugih prepreka koje ugrožavaju plovidbu i koje zahtijevaju utovar ili pretovar roba radi izvršenja ugovora o prijevozu i kad prijevoznik ne može u odgovarajućem roku, dobiti upute od naručitelja, ili
 - b) kada je to u skladu s običajima luke u kojoj se brod nalazi.
5. Uz obveze koje snosi naručitelj, prijevoznik mora jamčiti da utovar, slaganje i učvršćivanje roba ne utječu na sigurnost broda.

6. Prijevoznik je ovlašten prevoziti teret na palubi ili u otvorenim skladištima samo kada je to ugovoreno sa naručiteljem ili je u skladu sa dotičnom trgovačkom praksom ili to zahtijevaju propisi koji su na snazi.

Članak 4. Zamjenski prijevoznik

1. Ugovor sukladan definiciji iz članka 1. stavak 1. zaključen između jednog prijevoznika i jednog zamjenskog prijevoznika čini ugovor o prijevozu u smislu ove Konvencije. U okviru tog ugovora, sve odredbe ove Konvencije koje se odnose na naručitelja, primjenjuju se na prijevoznika i one koje se odnose na prijevoznika na zamjenskog prijevoznika.
2. Kada je prijevoznik povjerio izvršenje prijevoza ili dijela prijevoza zamjenskom prijevozniku, bez obzira da li je to u službi prava koje mu se priznaje u ugovoru o prijevozu, prijevoznik ostaje odgovoran za cjelovitost prijevoza, sukladno odredbama ove Konvencije. Sve odredbe ove Konvencije koje određuju odgovornost prijevoznika primjenjuju se također na odgovornost zamjenskog prijevoznika za prijevoz koji je izvršio.
3. Prijevoznik je dužan, u svim slučajevima, informirati naručitelja kada povjeri izvršenje prijevoza ili dijela prijevoza zamjenskom prijevozniku.
4. Svaki dogovor sa naručiteljem ili pošiljateljem kojim se proširuje odgovornost prijevoznika u skladu s odredbama ove Konvencije vezuje zamjenskog prijevoznika samo u mjeri u kojoj je on taj dogovor i prihvatio izričito i pismeno. Zamjenski prijevoznik može iskoristiti sve prigovore na koje se ima pravo pozvati prijevoznik u duhu ugovora o prijevozu.
5. Ako i do koje mjere su odgovorni oboje, prijevoznik i zamjenski prijevoznik, njihova odgovornost je zajednička i pojedinačna. Niti jedna odredba ovog članka ne utječe na pravo na odštetu između njih.

Članak 5. Rok isporuke

Prijevoznik mora isporučiti robu u roku koji je ugovoren u ugovoru o prijevozu ili, ako rok nije ugovoren, u roku u kome bi bilo razumno to zahtijevati od sposobnog prijevoznika, uzimajući u obzir uvjete plovidbe i nesmetanu plovidbu.

Članak 6. Obveze naručitelja

1. Naručitelj je dužan izvršiti plaćanja u smislu ugovora o prijevozu.
2. Naručitelj mora predati prijevozniku, prije preuzimanja robe i to pisano, slijedeće upute koje se odnose na robu koji je potrebno prevesti:
 - a) dimenzije, broj ili težinu robe i koeficijent slaganja robe
 - b) oznake potrebne za raspoznavanje robe
 - c) vrstu, osobine i svojstva robe
 - d) upute za carinski ili drugi upravni postupak sa robom
 - e) ostale potrebne upute koje se moraju navesti u prijevoznom dokumentu.

Pošiljalac mora dostaviti prijevozniku prilikom predaje robe još i sve propisane popratne dokumente.

3. Naručitelj mora, vodeći računa o dogovorenom prijevozu, ambalažirati robu ako to zahtjeva vrsta robe, na način da se spriječi njegov gubitak ili havarija od trenutka preuzimanja pa sve dok ga prijevoznik ne isporuči i da isti ne nanese štetu brodu ili ostalom teretu. Naručitelj mora osim toga, vodeći računa o ugovorenom prijevozu, osigurati odgovarajuće označavanje sukladno međunarodnom ili nacionalnom važećem propisu ili, kad takvih propisa nema, prema pravilima i običajima koji su opće priznati u unutarnjoj plovidbi.
4. Uz obveze koje padaju na prijevoznika, pošiljalac mora utovariti robu, složiti je i učvrstiti ju sukladno običajima u unutarnjoj plovidbi, osim kad se u ugovoru o prijevozu ne navede drugačije.

Članak 7. Opasne tvari ili onečišćivači okoliša

1. Kad se moraju prevoziti opasne tvari ili onečišćivači, naručitelj mora, prije predaje robe, pored uputa predviđenih u stavku 2. članka 6, pismeno usmjeriti pažnju prijevoznika na opasnost i rizike zagađivanja koji su vezani uz teret kao i mjere opreza koje valja poduzeti.
2. Kad je za prijevoz opasnih tvari ili onečišćivača okoliša potrebno ovlaštenje, naručitelj mora predati potrebne dokumente najkasnije kod predaje robe.
3. Kad nastavak prijevoza, istovar ili isporuka opasnih tvari ili onečišćivača nije moguć jer nedostaje administrativna dozvola, troškovi nastali zbog povrata robe u

utovarnu luku ili u najbliže mjesto gdje se roba može istovariti i isporučiti ili uništiti, padaju na teret naručitelja.

4. U slučaju neposredne opasnosti za osobe, materijalna dobra ili okoliš, prijevoznik ima pravo iskrcati robu, učiniti je neopasnom ili, pod uvjetom da takva mjera nije nesrazmjerna u odnosu na opasnost koju roba predstavlja, uništiti ju, čak i kad je prije njenog preuzimanja, prijevoznik bio informiran ili upoznat na druge načine o vrsti opasnosti ili o rizicima od zagađenja koji su povezani s tom robom.
5. Prijevoznik može zahtijevati odštetu za pretrpljenu štetu ako je ovlašten poduzeti mjere navedene u stavku 3. ili 4. ovog članka.

Članak 8.

Odgovornost naručitelja

1. **Naručitelj, čak i ako mu se nikakva krivnja ne može pripisati, odgovara za svu štetu i sve troškove koje su pretrpjeli prijevoznik ili zamjenski prijevoznik u situacijama:**
 - a) kada su upute ili navodi iz članka 6 stavak 2 ili članka 7 stavak 1 manjkavi, netočni ili nepotpuni
 - b) kada opasne tvari ili onečišćivači nisu obilježeni niti etiketirani sukladno međunarodnim ili nacionalnim važećim propisima ili, ako nema takvih propisa, prema pravilima i običajima općenito priznatima u unutarnjoj plovidbi
 - c) kada su nužni prateći dokumenti manjkavi, netočni ili nepotpuni.

Prijevoznik se ne može koristiti odgovornošću naručitelja kad je dokazano da se krivica može pripisana njemu, njegovim službenicima ili zastupnicima. To isto važi i za zamjenskog prijevoznika.

2. **Naručitelj odgovara za djela i propuste osoba kojima se obratio kako bi ispunio ugovor i obveze navedene u člancima 6. i 7., kao da se radi o njegovim osobnim djelima i propustima ukoliko te osobe postupaju u okviru svojih dužnosti.**

Članak 9.

Poništavanje ugovora o prijevozu od strane prijevoznika

1. **Prijevoznik može poništiti ugovor o prijevozu kad naručitelj nije izvršio svoje obveze navedene u članku 6. stavku 2. ili u članku 7. stavku 1. i 2.**

2. Ako prijevoznik upotrijebi svoje pravo o poništavanju ugovora, on može istovariti robu na trošak naručitelja i tražiti, po izboru, plaćanje sljedećih iznosa:
 - a) trećinu ugovorene vozarine, ili
 - b) pored eventualnih prekostojnica i naknadu u visini nastalih troškova i prouzročenoga gubitka i , ukoliko je putovanje već započelo, vozarinu proporcionalnu dijelu prijeđenog puta.

Članak 10. Isporuka robe

1. Bez obzira na obvezu pošiljatelja navedenu u članku 6 stavak 1, primalac koji, nakon dolaska roba na određeno mjesto zahtjeva njegovu isporuku, odgovara, sukladno ugovoru o prijevozu, za vozarinu i ostala potraživanja za robu kao i za svoj doprinos u slučaju zajedničke havarije. Kada nema prijevozne isprave ili kad ista nije predočena, primalac odgovara za vozarinu ugovorenu sa naručiteljem ako se to podudara s poslovnom praksom.
2. Smatra se isporukom, stavljanje na raspolaganje robe primatelju sukladno ugovoru o prijevozu ili trgovačkim običajima koji se poštuju ili prema propisima na snazi u luci istovara. Smatra se također isporukom i prisilna predaja nadležnom tijelu ili trećoj osobi.

GLAVA III. PRIJEVOZNE ISPRAVE

Članak 11. Vrsta i sadržaj

1. Prijevoznik mora izdati prijevozni dokument za svaki prijevoz roba koji je određen ovom Konvencijom. Izdat će teretnicu samo kad naručitelj to zahtijeva i ako je to dogovoreno prije utovara robe ili prije nego što je teret preuzet u namjeri da se preveze. Ako nema prijevozne dokumentacije ili je ista nepotpuna to ne utječe na valjanost ugovora o prijevozu.
2. Primjerak izvorne prijevozne isprave mora potpisati prijevoznik, zapovjednik plovila ili neka osoba koju je prijevoznik ovlastio. Prijevoznik može zahtijevati da naručitelj supotpíše izvornik ili prijepis prijevozne isprave. Potpis može biti vlastoručan, otisnut kao faksimil, perforiran, stavljen pečatom, predočen u obliku simbola ili reproduciran bilo kojim mehaničkim ili elektroničkim sredstvom ako to ne zabranjuje zakon države u kojoj je prijevozna isprava izdana.

3. Prijevozna isprava je «prima facie» dokaz, dok se ne dokaže suprotno, o zaključenju ugovora i o sadržaju ugovora o prijevozu i obvezi preuzimanja brige o robi od strane prijevoznika. Posebice ona predstavlja osnovu za pretpostavku da se roba preuzela na prijevoz kako je opisana u prijevoznoj ispravi.
4. Kad je prijevozna isprava teretnica, tada ona određuje odnose između prijevoznika i primaoca. Uvjeti ugovora o prijevozu i dalje određuju odnos između prijevoznika i naručitelja.
5. Prijevozna isprava, pored naziva, mora sadržavati sljedeće pokazatelje:
 - a) ime, prebivalište, sjedište ili mjesto boravka prijevoznika i naručitelja
 - b) primatelja robe
 - c) ime ili broj plovila kad se roba preuzima na plovilu ili, napomenu u prijevoznoj ispravi da je roba preuzeta od prijevoznika ali još nije ukrcana na plovilo
 - d) luku utovara ili mjesto preuzimanja robe i luku istovara ili odredišno mjesto
 - e) uobičajenu oznaku vrste robe i njenog pakovanja i za opasne tvari ili onečišćivače njihovu oznaku sukladno važećim propisima ili, kad nije propisano, njihovu opću oznaku
 - f) dimenzije, broj ili težinu i identifikacijske oznake ukrcane robe ili robe preuzete u namjeri prijevoza
 - g) napomenu, u slučaju da se roba može ili mora prevoziti na palubi ili u otvorenim skladištima
 - h) ugovorene odredbe o vozarini
 - i) za tovarni list precizirati da li je izvornik ili prijepis, za teretnicu broj primjeraka izvornika
 - j) mjesto i dan izdavanja

Na pravno svojstvo neke prijevozne isprave u smislu članka 1 stavka 5 ove Konvencije nema učinak nedostatak jednog ili više pokazatelja navedenih u ovom stavku.

Članak 12.

Upis rezervi u prijevoznu ispravu

1. Prijevoznik je ovlašten unijeti rezerve u prijevoznu ispravu:

- a) koja se odnosi na dimenzije, broj ili težinu robe, kad ima razloga vjerovati da su podaci naručitelja netočni ili kad nije imao dovoljno mogućnosti provjeriti te podatke, naročito ako se roba nije prebrojavala, mjerila niti vagala u njegovoj nazočnosti i kada se dimenzije ili težina utvrđuju mjerenjem gaza bez izričitog dogovora
 - b) koja se odnosi na identifikacijske oznake koje nisu postavljene jasno i trajno na samu robu, niti na posude ili vanjsko pakovanje, u slučaju kada se radi o pakiranom teretu
 - c) koja se odnosi na stanje robe koje se vidi izvana.
2. Kada prijevoznik ne navodi vanjski izgled robe ili ne izjavi rezervu u tom smislu, smatra se kao da je u prijeznoj ispravi navedeno da je roba u dobrom stanju prema vanjskom izgledu.
 3. Kada je sukladno pokazateljima koji se nalaze u prijeznoj ispravi, roba smještena u kontejner ili u brodska skladišta i kada je zapečaćena od strane osoba koje nisu niti prijevoznik niti njegovi službenici niti zastupnici i kada kontejner ili pečati ostanu neoštećeni ili ispravni do istovarne luke ili odredišnog mjesta, smatra se, da gubitak robe ili oštećenja iste nisu nastali za vrijeme prijevoza.

Članak 13. Teretnica

1. Primjerci izvornika teretnice su vrijednosni papiri koji su izdani na ime primaoca, po nalogu ili na donosioca.
2. Na odredištu, teret se isporučuje samo u zamjenu za prvi list izvornika teretnice. Nakon toga ne može se zahtijevati da se isporuka vrši u zamjenu za ostale primjerke izvornika.
3. Kad prijevoznik preuzme teret, predaja teretnice osobi ovlaštenoj primiti teret u smislu te teretnice, proizvodi iste učinke kao predaja robe u stjecanju prava nad tom robom.
4. Kad se teretnica prenosi na treću osobu, uključujući i primaoca, koji je djelovao u dobroj vjeri bazirajući se na opisu robe navedene u teretnici, ne može mu se predočiti dokaz suprotan pretpostavci iz članka 11. stavak 3. i iz članka 12. stavak 2.

GLAVA IV. PRAVO RASPOLAGANJA ROBOM

Članak 14. Nositelj prava raspolaganja

1. Naručitelj je ovlašten raspolagati robom. On može zahtijevati naročito da prijevoznik ne nastavi prijevoz robe, da izmijeni odredišno mjesto ili isporuči robu primaocu koji nije onaj naveden u prijeznoj ispravi.

2. Pravo raspolaganja koje ima naručitelj prestaje važiti čim primalac po dolasku robe na predviđeno odredišno mjesto zatraži isporuku robe i:
 - a) u prijevozu s tovarnim listom, odmah po predaji izvornika primaocu
 - b) u prijevozu s teretnicom, odmah pošto naručitelj preda drugoj osobi sve primjerke izvornika koji se nalaze kod njega.
3. Odgovarajućom uputom u tovarnom listu, naručitelj može, u trenutku izdavanja iste, odreći se svog prava raspolaganja u korist primaoca.

Članak 15.

Uvjeti za ispunjavanje prava raspolaganja teretom

1. Naručitelj ili, kao u članku 14. stavak 2. i 3. primalac, ako želi ispuniti svoje pravo raspolaganja teretom, mora:
 - a) kada se radi o teretnici, predočiti sve primjerke izvornika teretnice prije dolaska robe na predviđeno odredišno mjesto
 - b) kada se radi o prijevoznj ispravi koja nije teretnica, predočiti prijevoznu ispravu u koju su upisane nove upute za prijevoznika
 - c) platiti prijevozniku sve troškove i nadoknaditi sve štete nastale izvršavanjem uputa
 - d) u slučaju istovara robe prije dolaska na predviđeno odredišno mjesto, platiti sveukupnu ugovorenu vozarinu, osim kad se drugačije odredi u ugovoru o prijevozu.

GLAVA V.

ODGOVORNOST PRIJEVOZNIKA

Članak 16.

Odgovornost za štetu

1. Prijevoznik je odgovoran za štetu koja proizlazi od gubitaka ili oštećenja na teretu nakon njegovog preuzimanja u namjeri prijevoza do njegove isporuke ili koja proizlazi od prekoračenja roka za isporuku, osim ako dokaže da šteta proizlazi od okolnosti koje sposoban prijevoznik nije mogao izbjeći i čije posljedice nije mogao spriječiti.
2. Odgovornost prijevoznika za štetu koja proizlazi od gubitaka ili oštećenja na teretu nastalih u vrijeme prije njegovog utovara na brod ili nakon njegovog istovara određuje se sukladno zakonu države koji se primjenjuje na ugovor o prijevozu.

Članak 17.
Službenici i zastupnici prijevoznika

1. Prijevoznik, za postupke i propuste svojih službenika i zastupnika čije usluge koristi za izvršavanje ugovora o prijevozu, odgovara kao i za svoje osobne postupke i propuste, kad je to osoblje obavljalo svoje dužnosti.
2. Kad prijevoz obavlja zamjenski prijevoznik sukladno članku 4, prijevoznik je odgovoran za postupke i propuste zamjenskog prijevoznika i službenika i zastupnika zamjenskog prijevoznika, kad je to osoblje obavljalo svoje dužnosti.
3. Kad je podnijeta tužba protiv službenika ili zastupnika prijevoznika ili zamjenskog prijevoznika, te osobe mogu se ako podnesu dokaz da su izvršavali svoje dužnosti, pozivati na ona ista izuzeća i ona ista ograničenja od odgovornosti na koja se prijevoznik ili zamjenski prijevoznik može pozvati u smislu ove Konvencije.
4. Sprovodnik plovila kojega odredi nadležno tijelo i koji se ne može biti izabrati slobodno ne može se smatrati niti službenikom niti zastupnikom u smislu stavka 1.

Članak 18.
Posebna izuzeća od odgovornosti

1. Prijevoznik i zamjenski prijevoznik su izuzeti od odgovornosti kad gubitak, oštećenja ili kašnjenje proizlaze iz neke od sljedećih okolnosti ili rizika:
 - a) postupaka ili propusta naručitelja, primaoca ili osobe koja ima pravo raspolaganja
 - b) rukovanja teretom, utovara, slaganja ili istovara roba od naručitelja ili primaoca ili trećih osoba koje rade za račun naručitelja ili primaoca
 - c) prijevoza roba na palubi ili u otvorenim skladištima, kad je to ugovoreno s naručiteljem ili je u skladu s običajima dotičnog posla ili se to zahtjeva prema važećim propisima
 - d) prirodnih osobina roba zbog kojih je teret izložen potpunom ili djelomičnom gubitku ili oštećenju, posebno zbog lomova, hrđe, unutarnjeg kvarenja, sušenja, istjecanja, uobičajenog gubitka tijekom putovanja (u zapremini ili težini) ili djelovanja nametnika ili glodavaca
 - e) odsutnosti pakovanja ili neispravnog pakovanja, kad je teret zbog svojih prirodnih osobina izložen gubicima ili oštećenjima kada nije ili kada je neispravno pakovan

- f) izostavljenih ili manjkavih identifikacijskih oznaka roba
 - g) djelovanja ili pokušaja pružanja pomoći, ili spašavanja na unutarnjim plovnim putovima
 - h) prijevoza živih životinja, osim kad prijevoznik nije poduzeo mjere niti se držao uputa ugovorenih u ugovoru o prijevozu.
2. Kad je, obzirom na činjenične okolnosti, šteta mogla nastati zbog jedne od okolnosti ili jednog od rizika nabrojanih u stavku 1. ovog članka, smatra se da je prouzrokovana tim okolnostima ili tim rizikom. Ova pretpostavka otpada, ako oštećena strana dokaže da gubitak ne proizilazi ili ne proizilazi isključivo iz jedne od okolnosti ili rizika nabrojanih u stavku 1. ovog članka.

Članak 19. Izračun odštete

1. Kad je prijevoznik odgovoran za cjelokupan gubitak robe, obvezna odšteta na njegov teret jednaka je vrijednosti robe na odredištu i na dan isporuke prema ugovoru o prijevozu. Isporuka neovlaštenoj osobi, smatra se kao gubitak.
2. Kod djelomičnog gubitka ili oštećenja roba, prijevoznik odgovara do visine izgubljene vrijednosti.
3. Vrijednost roba određuje se prema vrijednosti na burzi, a kad ista ne postoji, prema tržišnoj vrijednosti ili, ako ne postoji ni jedna ni druga, prema uobičajenoj vrijednosti roba iste vrste i kvalitete na odredištu.
4. Kod roba koje su po svojoj prirodi izvrgnute kalu za vrijeme prijevoza, prijevoznik će odgovorati, bez obzira na trajanje prijevoza, samo za onaj dio gubitka koji prelazi kalo pri uobičajenom prijevozu (u volumenu ili u težini) koje su ugovorne stranke utvrdile u ugovoru o prijevozu ili, ako ga nisu utvrdile, prema važećim pravilima i običajima na odredištu.
5. Odredbe ovog članka ne isključuju pravo prijevoznika na vozarinu koja je predviđena ugovorom o prijevozu ili, kad vozarina nije posebno dogovorena, predviđenu nacionalnim propisima ili običajima koji se primjenjuju.

Članak 20. Maksimalno ograničenje odgovornosti

1. Izuzimajući članak 21. ovog Ugovora i stavak 4. ovog članka, prijevoznik, bez obzira na postupak koji se vodi protiv njega, ne odgovara ni u kom slučaju za vrijednosti veće od 666, 67 obračunskih jedinica za svako pakovanje ili drugu utovarnu jedinicu ili dvije obračunske jedinice za svaki kilogram težine navedene u prijevoznoj ispravi,

izgubljene ili oštećene robe, prema vrijednosti koja je viša. Kad je pakovanje ili druga utovarna jedinica kontejner i kad nije dana napomena u prijevoznj ispravi o drugom pakovanju ili utovarnoj jedinici koje su grupirane u kontejneru, vrijednost od 666,67 obračunskih jedinica zamjenjuje se s vrijednošću od 1500 obračunskih jedinica za kontejner bez robe koju sadrži i k tomu, vrijednost od 25 000 obračunskih jedinica za robu koja je u njemu sadržana.

2. Ako se kontejner, paleta ili slična prijevozna oprema upotrebljava za grupiranje roba, svako pakovanje ili utovarna jedinica navedena u prijevoznj ispravi, a koja se nalazi unutar opreme ili na takvoj opremi smatra se pakovanjem ili drugom jedinicom utovara. U svim drugim slučajevima, roba koja se nalazi unutar ili na takvoj opremi smatra se zasebno jedinicom utovara. Kad se ova oprema izgubi ili ošteti, tada se ista smatra posebno jedinicom utovara, ako ne pripada prijevozniku ili je on nije stavio na raspolaganje kao zasebnu jedinicu utovara.
3. U slučaju štete nastale zbog zakašnjenja isporuke, prijevoznik odgovara samo do svote vrijednosti vozarine. Ipak ukupni iznos naknade štete nastale u smislu stavka 1 ovog članka i prve rečenice ovog stavka, ne može prekoračiti granicu koja se primjenjuje u smislu stavka 1. u slučaju potpunog gubitka robe za koju je odgovornost vezana.
4. Maksimalna ograničenja odgovornosti navedena u stavku 1 ne primjenjuju se:
 - a) kad su narav i najviša vrijednost roba ili prijevozne opreme izričito navedeni u prijevoznj ispravi i kada prijevoznik nije oborio te navode, ili
 - b) kad su strane izričito ugovorile najviše granice odgovornosti.
5. Ukupan iznos naknade štete za istu štetu koja se zahtijeva od prijevoznika, zamjenskog prijevoznika i njihovih službenika ne može biti veći od ukupne granice odgovornosti predviđene u ovom članku.

Članak 21.

Gubitak prava da se ograniči odgovornost

1. Prijevoznik ili zamjenski prijevoznik nemaju se pravo na izuzeća i ograničenja od odgovornosti predviđena ovom Konvencijom ili u ugovoru o prijevozu ako se dokaže da je on prouzročio štetu činjenjem ili propustom, s namjerom da prouzroči takvu štetu ili s nemarom i sa znanjem da će do takvog oštećenja vjerojatno doći.
2. Isto tako, službenici i zastupnici postupajući za račun prijevoznika ili zamjenskog prijevoznika neće imati pravo na izuzeća i ograničenja od odgovornosti predviđena

ovom Konvencijom ili ugovorom o prijevozu, ako je dokazano da su prouzročili štetu na način opisan u stavku 1.

Članak 22.

Primjena izuzeća i ograničenja od odgovornosti

Izuzeća i ograničenja od odgovornosti predviđeni ovom Konvencijom ili ugovorom o prijevozu primjenjuju se na sve postupke za gubitak, štete ili zakašnjele isporuke roba koje čine predmet ugovora o prijevozu ako se postupak temelji na odgovornosti za prijestup, ugovornoj odgovornosti ili nekoj drugoj odgovornosti.

GLAVA VI. ROK REKLAMACIJE

Članak 23.

Prijava štete

1. Bezuvjetno prihvaćanje roba od primatelja stvara pretpostavku da je prijevoznik isporučio teret u stanju i količini kakve je on preuzeo u cilju prijevoza.
2. Prijevoznik i primalac mogu zahtijevati da se stanje i količina roba utvrde u trenutku isporuke uz prisustvo obje stranke.
3. Ako su gubici i štete na robi vidljivi svaka rezerva primatelja mora se uobličiti pisano, ukazujući opću prirodu štete, najkasnije u trenutku isporuke, osim ako primalac i prijevoznik nisu zajednički utvrdili proturječno stanje robe.
4. Ako gubici i štete na robi nisu vidljivi, svaka rezerva primatelja mora biti izražena pismeno ukazujući opću prirodu štete, najkasnije u roku od 7 uzastopnih dana od trenutka isporuke, oštećena osoba mora dokazati u ovom slučaju da je šteta uzrokovana dok je roba bila pod nadzorom prijevoznika.
5. Nikakva nadoknada nije obavezna za štete koje proizlaze zbog zakašnjenja u isporuci, osim ako primalac može dokazati da je obavijestio prijevoznika o kašnjenju u roku od 21. uzastopnih dana nakon isporuke robe i da je obavjest stigla prijevozniku.

Članak 24.

Zastara

1. Sve tužbe za naknadu štete nastale od nekog ugovora određenog ovom Konvencijom zastarijevaju u roku od godinu dana od dana kada je roba isporučena ili se trebala isporučiti primaocu. Dan početka zastare nije obuhvaćen u rok.

2. Osoba protiv koje je podnijeta tužba može u svakom trenutku, za vrijeme roka zastare, produžiti taj rok upućivanjem pismene izjave oštećenoj osobi. Ovaj se rok može ponovno produžiti daljnjom izjavom ili izjavama.
3. Zastoj i prekid zastare određuju se propisom države koji se primjenjuje na ugovor o prijevozu. Podnošenje zahtjeva za vrijeme procesa, radi primjene ograničene odgovornosti za svako potraživanje koje proizlazi iz jednog događaja koji je prouzročio štetu, prekida zastaru.
4. Tužba za naknadu štete osobe koja se smatra odgovornom prema ovoj Konvenciji moći će se podnijeti i nakon isteka roka zastare predviđenog u stavku 1. i 2. ovog članka, ako je podnijeta u roku od 90 dana od dana kada je osoba koja podnosi tužbu za naknadu štete namirila potraživanja ili je bila pozvana na sud ili ako se postupak proveo u dužem roku predviđenom propisom države gdje se postupak vodi.
5. Zahtjev za pokretanje postupka koji je pao u zastaru se ne može postaviti u obliku zahtjeva za protutužbu ili prigovor.

GLAVA VII. GRANICE UGOVORNE SLOBODE

Članak 25. Ništavnost klauzula

1. Svaka ugovorna klauzula u kojoj je navedeno isključivanje ili ograničavanje ili, skladno odredbama članka 20. stavak 4., povećavanje odgovornosti prijevoznika, zamjenskog prijevoznika ili njihovih službenika ili agenata, u smislu ove Konvencije, prebacivanje tereta dokazivanja, skraćivanje roka za potraživanja i roka zastara navedenih u članku 23. i članku 24. je ništavna. Također je ništavna svaka klauzula koja navodi da se ustupi prijevozniku prihod od osiguranja robe.
2. Bez obzira na odredbe stavka 1. ovog članka i bez utjecaja na članak 21., dozvoljene su ugovorne klauzule koje određuju, da prijevoznik ili zamjenski prijevoznik ne odgovaraju za štete prouzročene:
 - a) postupkom ili propustom koje počinu zapovjednik broda, pilot ili bilo koja druga osoba u službi na plovilu, potiskivaču ili tegljaču za vrijeme plovidbe ili za vrijeme sastavljanja ili rastavljanja potiskivanog ili tegljenog konvoja, pod uvjetom da je prijevoznik ispunio obveze koje se odnose na posadu predviđene u članku 3. stavak 3, osim kad postupak ili propust proizlaze iz namjere da se počinu šteta ili nemara sa znanjem da će takva šteta vjerojatno nastati.
 - b) požarom ili eksplozijom na plovilu kada nije moguće dokazati da je požar ili eksplozija proizašla iz greške prijevoznika, zamjenskog prijevoznika ili njihovih službenika ili agenata ili iz neispravnosti plovila.

- c) zbog neispravnosti vlastitog ili iznajmljenog broda ili broda u charteru, ako se dokaže da te neispravnosti nisu mogle biti otkrivene prije početka putovanja usprkos dužnoj pažnji.

GLAVA VIII. DODATNE ODREDBE

Članak 26. Zajednička havarija

Ova Konvencija ne utječe na primjenu odredbi ugovora o prijevozu ili nacionalnih propisa koji se odnose na visinu iznosa šteta i obveznih doprinosa u slučaju zajedničke havarije.

Članak 27. Druge odredbe koje se primjenjuju i nuklearne štete

1. Ova Konvencija ne utječe na prava i obveze prijevoznika koje proizilaze iz međunarodnih Konvencija ili iz odredbi nacionalnih propisa o ograničenju odgovornosti vlasnika brodova unutarnje plovidbe ili pomorskih brodova
2. Prijevoznik je oslobođen od odgovornosti u smislu ove Konvencije za štete prouzročene nuklearnim incidentom kad su korisnik nuklearnih uređaja ili, neka druga ovlaštena osoba odgovorni za tu štetu u smislu zakonskih odredaba ili pravila neke države koja određuje odgovornost na području nuklearne energije.

Članak 28. Obračunska jedinica

Obračunska jedinica navedena u članku 20. ove Konvencije je posebno pravo vučenja utvrđeno od Međunarodnog monetarnog fonda. Vrijednosti navedene u članku 20. moraju se preračunati u nacionalnu valutu neke države prema vrijednosti te valute na dan donošenja pravorijeka ili na dan koji su stranke ugovorile. Vrijednost, u odnosu na posebna prava vučenja, nacionalne valute jedne ugovorne stranke, obračunata je prema metodi procjene koja se primjenjuje efektivno od Međunarodnog monetarnog fonda na gore navedeni dan za poslove i transakcije Međunarodnog monetarnog fonda.

Članak 29. Dodatne nacionalne odredbe

1. U slučajevima koji nisu predviđeni ovom Konvencijom, na ugovor o prijevozu primjenjuje se zakonodavstvo države o koju su ugovorne stranke izabrale.

2. Ukoliko izbor nije učinjen, pravo koje se primjenjuje je pravodržave s kojom je ugovor o prijevozu najuže povezan.
3. Smatra se da je ugovor o prijevozu najuže povezan s državom u kojoj se nalazi glavno sjedište prijevoznika u trenutku sklapanja ugovora, ako je luka utovara ili mjesto preuzimanja robe ili luka istovara ili odredišno mjesto ili glavno sjedište naručitelja također u toj državi. Ako prijevoznik nema sjedište na kopnu i ako je sklopio ugovor o prijevozu na svom brodu, smatra se da je ugovor o prijevozu najuže povezan s državom u kojoj je brod upisan ili čiju zastavu vije, ako je luka utovara ili mjesto preuzimanja robe ili luka istovara ili odredišno mjesto ili glavno sjedište naručitelja također u toj državi.
4. Zakon države u kojoj je teret smješten određuje stvarnu garanciju koju dobiva prijevoznik za potraživanja navedena u članku 10. stavak 1.

GLAVA IX. IZJAVE O PODRUČJU PRIMJENE

Članak 30. Prijevozi na određenim plovnim putovima

1. Svaka država može, u trenutku potpisivanja ove Konvencije ili u trenutku polaganja svoje isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju, ili pristupu, izjaviti da neće primjenjivati ovu Konvenciju na ugovore koji se odnose na prijevoze koji se odvijaju na određenim plovnim putovima koji su smješteni na njenom državnom području i koji ne podliježu međunarodnom režimu plovidbe i ne čine vezu s takvim međunarodnim plovnim putovima. Ipak, takva izjava ne može označavati sve glavne plovne putove te države.
2. Ako ugovor o prijevozu ima za predmet prijevoz roba bez pretovara istovremeno na plovnim putovima koji nisu navedeni u izjavi iz 1. stavka ovog članka i na plovnim putovima navedenima u ovoj izjavi, ova se Konvencija jednako primjenjuje na taj ugovor osim ako je put koji treba prijeći putovima navedenima u izjavi stavka 1 ovog članka duži.
3. Kad je izjava data sukladna stavku 1. ovog članka, bilo koja država ugovornica može izjaviti da ona također neće primjenjivati odredbe ove Konvencije u ugovorima navedenima u ovoj izjavi. Izjava učinjena sukladno ovom stavku stupiti će na snagu u trenutku stupanja na snagu Konvencije za državu koja je dala izjavu sukladno stavku 1, ali najranije u trenutku stupanja na snagu za državu koja je dala izjavu sukladno ovom stavku.
4. Izjava navedena u stavku 1. i 3. ovog članka može se opozvati, u cijelosti ili djelomično u svakom trenutku, notifikacijom u tom smislu depozitaru, navodeći

datum kada će ograničenje prestati važiti. Opoziv tih izjava se ne odnosi na već zaključene ugovore.

Članak 31. Nacionalni ili besplatni prijevozi

Svaka država može u trenutku potpisivanja ove Konvencije ili u trenutku polaganja svoje isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju, ili pristupu, ili u svakom trenutku poslije toga, izjaviti da će također primjenjivati odredbe ove Konvencije:

- a) na ugovore o prijevozu prema kojima se luka utovara ili mjesto preuzimanja roba i luka istovara ili određeno mjesto nalaze na njenom državnom području,
- b) odstupanjem od članka 1. stavak 1, na besplatne prijevoze.

Članak 32. Regionalne klauzule o odgovornosti

1. Svaka država može, u trenutku potpisivanja ove Konvencije ili u trenutku polaganja isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju, ili pristupu ili u svakom trenutku nakon toga, izjaviti da za prijevoze roba koji su izvršeni između utovarnih luka ili mjesta preuzimanja roba i luka istovara ili određinih mjesta, koji se nalaze na njezinom državnom području i na državnom području jedne od države koja je dala istu takvu izjavu, prijevoznik ne odgovara za štete nastale postupkom ili propustom koji su učinjeni od zapovjednika broda, pilota broda ili bilo koje druge osobe u službi broda ili potiskivača ili tegljača tijekom plovidbe ili prigodom sastavljanja ili rastavljanja potiskivanog ili tegljenog konvoja, pod uvjetom da je prijevoznik ispunio obveze koje se odnose na posadu predviđene u članku 3. stavak 3, osim kad postupak ili propust proizlaze iz namjere da se počini šteta ili nemara sa znanjem da će takva šteta vjerojatno nastati.
2. Klauzula koja se odnosi na odgovornost navedenu u stavku 1. stupa na snagu između dviju država ugovornica u trenutku stupanja na snagu ove Konvencije u drugoj državi nakon što je dala istu izjavu. Ako je jedna država dala ovu izjavu nakon stupanja na snagu Konvencije, za nju klauzula o odgovornosti navedena u stavku 1. stupa na snagu prvi dan mjeseca nakon isteka roka od tri mjeseca računajući od obavijesti depozitaru. Klauzula o odgovornosti je jedino primjenljiva na ugovore o prijevozu potpisane nakon njenog stupanja na snagu.
3. Izjava navedena u stavku 1. može se povući u svakom trenutku izjavom depozitaru. U slučaju opoziva, klauzula o odgovornosti navedena u stavku 1. prestat će biti na snazi prvi dan mjeseca nakon izjave ili u vremenu koje je naknadno navedeno u izjavi.

Opoziv se ne primjenjuje na ugovor o prijevozu potpisan prije nego što je klauzula o odgovornosti prestala važiti.

GLAVA X. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 33.

Potpisivanje, ratifikacija, prihvata, odobrenje, ili pristup

1. Ova Konvencija otvorena je za potpisivanje svim državama, u sjedištu depozitara, u razdoblju od godine dana. Razdoblje potpisivanja počinje na dan kada depozitar utvrdi da su svi izvorni tekstovi ove Konvencije dostupni.
2. Države mogu postati stranke ove Konvencije:
 - a) potpisivanjem bez rezerve ratifikacije, prihvata ili odobrenja;
 - b) potpisivanjem uz rezervu ratifikacije, prihvata ili naknadnog odobrenja, s naknadnom ratifikacijom, prihvatom ili odobrenjem;
 - c) pristupom nakon isteka razdoblja otvorenog za potpisivanje.
3. Isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupanju, polažu se kod depozitara.

Članak 34.

Stupanje na snagu

1. Ova Konvencija stupa na snagu prvi dan mjeseca po isteku roka od tri mjeseca od dana kada je pet države potpisalo ovu Konvenciju bez rezerve ratifikacije, prihvata ili odobrenja ili polaganja njihovih isprava o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu kod depozitara.
2. Za svaku državu koja potpiše ovu Konvenciju bez rezerve ratifikacije, prihvata ili odobrenja ili položi isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu kod depozitara nakon stupanja na snagu ove Konvencije, ista stupa na snagu prvi dan mjeseca po isteku razdoblja od tri mjeseca od potpisivanja bez uvjeta ratifikacije, prihvata, odobrenja ili pristupa ili polaganja isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu kod depozitara.

Članak 35. Otkazivanje

1. Ovu Konvenciju može otkazati neka od država stranaka po isteku razdoblja od jedne godine računajući od dana njezinog stupanja na snagu za tu državu.
2. Obavijest o otkazu se vrši polaganjem isprave kod depozitara.
3. Otkaz će stupiti na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od godinu dana od dana polaganja obavijesti o otkazu ili nakon isteka dužeg razdoblja navedenog u obavijesti o otkazu.

Članak 36. Revizija i izmjene

Na zahtjev barem jedne trećine država ugovornica ove Konvencije, depozitar saziva konferenciju država ugovornica za reviziju ili izmjenu ove Konvencije.

Članak 37. Revizija iznosa ograničenja i obračunskih jedinica

1. Bez obzira na odredbe članka 36, kad se predlaže revizija iznosa utvrđenih u članku 20, stavak 1 ili zamjena jedinice određene u članku 28. s nekom drugom jedinicom, depozitar, na zahtjev barem jedne četvrtine država stranaka ove Konvenciji, podnosi prijedlog svim članicama Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu, Centralne komisije za Rajnsku plovidbu i Dunavske komisije i svim državama ugovornicama i saziva konferenciju s prijedlogom za reviziju iznosa utvrđenih u članku 20. stavak 1. ili za zamjenu jedinice utvrđene u članku 28. sa nekom drugom jedinicom.
2. Konferencija će se sazvati najranije po isteku šest mjeseci od dana dostave prijedloga.
3. Sve države ugovornice Konvencije imaju pravo sudjelovati na konferenciji, bez obzira da li su članice organizacija navedenih u stavku 1. ili nisu.
4. Izmjene se prihvaćaju većinom od dvije trećine država ugovornica Konvencije, prisutnih na konferenciji i koje glasuju, pod uvjetom da je barem pola država ugovornica Konvencije zastupljeno za vrijeme glasovanja.
5. Za vrijeme savjetovanja o izmjeni iznosa utvrđenih u članku 20. stavak 1, na konferenciji se vodi računa o poukama dobivenima događajima koji su imali za posljedicu štete i naročito o visini šteta na taj način prouzročenih, o promjeni novčane vrijednosti i utjecaju predložene izmjene na troškove osiguranja.

6. a) Izmjena iznosa sukladno ovom članku može stupiti na snagu najranije nakon isteka razdoblja od pet godina od dana otvaranja ove Konvencije za potpis i najranije nakon isteka razdoblja od pet godina od dana stupanja na snagu prijašnje izmjene sukladno ovom članku.
 - b) Neki iznos ne može se povećati toliko da prekorači iznos koji odgovara maksimalnim ograničenjima odgovornosti utvrđenima ovom Konvencijom, uvećanima za 6% godišnje, izračunatim prema principu dogovorenih kamata od dana otvaranja ove Konvencije za potpisivanje.
 - c) Neki iznos ne može se povećati toliko da prekorači iznos koji je tri puta veći od maksimalnih ograničenja odgovornosti utvrđenih ovom Konvencijom.
7. Depozitar obavješćuje svaku državu ugovornicu o svakoj izmjeni prihvaćenoj sukladno stavku 4. Izmjena se smatra prihvaćenom nakon isteka razdoblja od osamnaest mjeseci od dana notifikacije, osim ukoliko u tom razdoblju barem jedna četvrtina država koje su bile države ugovornice u trenutku odluke o izmjeni ne obavijesti depozitara da ne prihvaća tu izmjenu. U tom slučaju izmjena se odbacuje i ne stupa na snagu.
 8. Izmjena koja se smatra prihvaćenom sukladno stavku 7. stupa na snagu osamnaest mjeseci nakon njezinog prihvata.
 9. Sve države ugovornice vezne su izmjenom osim ako ne otkazu ovu Konvenciju sukladno članku 35. najkasnije šest mjeseci prije stupanja na snagu izmjene. Otkaz stupa na snagu kad na snagu stupi izmjena.
 10. Kad je neka izmjena prihvaćena, a razdoblje od osamnaest mjeseci predviđen za prihvata nije proteklo, država koja postaje državom ugovornicom tijekom tog razdoblja vezana je izmjenom ukoliko ova stupa na snagu. Država koja postane državom ugovornicom nakon isteka tog razdoblja vezana je izmjenom prihvaćenom sukladno stavku 7. U slučajevima koji su navedeni u ovom stavku, država je vezana izmjenom od njenog stupanja na snagu ili od stupanja na snagu Konvencije za tu državu ukoliko Konvencija stupa na snagu kasnije.

Članak 38. Depozitar

1. Ova Konvencija bit će položena kod Vlade Republike Mađarske.
2. Depozitar:

- a) dostavlja svim državama koje su sudjelovale na Diplomatskoj konferenciji za usvajanje Budimpeštanske konvencije koja se odnosi na ugovor o prijevozu roba u unutarnjoj plovidbi ovu Konvenciju, na službenom jeziku koji nije bio na raspolaganju u vrijeme konferencije radi provjere.
 - b) izvješćuje sve države navedene u podstavku a) o svakom prijedlogu izmjene u tekstu koji je dostavljen sukladno podstavku a)
 - c) utvrđuje dan na koji su sve verzije službenih jezika ove Konvencije usklađene i smatraju se vjerodostojnima.
 - d) izvješćuje sve države navedene u podstavku a) o danu utvrđenom sukladno podstavku c)
 - e) dostavlja svim državama koje su pozvane na Diplomatsku konferenciju za usvajanje Budimpeštanske konvencije koja se odnosi na ugovor o prijevozu roba u unutarnjoj plovidbi i onima koje su potpisale ovu Konvenciju ili joj pristupile ovjerene prijepise ove Konvencije
 - f) izvješćuje sve države koje su potpisale ovu Konvenciju ili su joj pristupile:
 - i) o svakom novom potpisivanju, svakoj obavijesti kao i o svakoj izjavi s naznakom dana potpisivanja, obavijesti i izjave
 - ii) o danu stupanja na snagu ove Konvencije
 - iii) o svakom otkazivanju ove Konvencije s naznakom dana kad taj otkaz stupa na snagu
 - iv) o svakoj odluci o izmjeni sukladno članku 36. i 37. ove Konvencije s naznakom dana stupanja na snagu te izmjene
 - v) o svakom priopćenju sukladno odredbama ove Konvencije.
3. Nakon stupanja na snagu ove Konvencije, depozitar dostavlja Tajništvu Ujedinjenih naroda ovjereni prijepis Konvencije radi registriranja i objave sukladno članku 102 Povelje Ujedinjenih naroda.

Sastavljeno u Budimpešti dana dvadesetdrugog lipnja 2001.godine u jednom izvorniku čiji su tekstovi na njemačkom, engleskom, francuskom, nizozemskom i ruskom jeziku jednako vjerodostojni.

U potvrdu navedenog dolje potpisani punomoćnici, propisno ovlašteni od svojih vlada, potpisali su ovu Konvenciju.

Članak 3.

Provedba ovog Zakona u djelokrugu je Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka.

Članak 4.

Na dan stupanja na snagu ovog Zakona, Konvencija iz članka 1. ovog Zakona, nije na snazi, te će se podatci o njenom stupanju na snagu objaviti sukladno odredbi članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora («Narodne novine», br. 28/96.), nakon njenog stupanja na snagu.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u «Narodnim novinama».

Klasa:

Zagreb:

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Vladimir Šeks